

Safet Suljić

زكاة الفطر

SADAKATU-L-FITR

VITRE

KADA, KOME, GDJE I KAKO SE DAJU VITRE?

© Copyright: ET-TAQWA – Safet Suljić. Sva prava pridržana.

Ovu knjigu je **DOZVOLJENO** reprodukovati ili emitovati na bilo koji način, elektronski ili mehanički, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji drugi sistem za bilježenje, uz sljedeće uslove:

- 1) ne smije se koristiti u profitabilne svrhe;
- 2) u slučaju korištenja materijala obavezno je spomenuti izvor i vlasnika prava;
- 3) prilikom prenošenja tekst mora zadržati svoj kontekst.

Izražavamo najiskreniju zahvalu svakom onom ko na bilo koji način doprinese distribuciji ove knjige. Neka ga Allah Uzvišeni nagradi za njegov iskren trud.

U slučaju da imate bilo koju korekciju, komentar ili sugestiju u vezi ove publikacije, javite nam se na sljedeću adresu: info@et-taqwa.com

Izdavač:

ET-TAQWA WEB PUBLISHING

e-mail: info@et-taqwa.com
et-taqwa@hotmail.com

web page: www.et-taqwa.com

ZEKATU-L-FITR

VITRE

KADA, KOME, GDJE I KAKO SE DAJU VITRE?

Safet Suljić

Autor:	Safet Suljić
Redaktor:	Safet Suljić
Lektor:	_____
DTP:	Ebu Talha
Dizajn:	Ebu Talha
Izdavač:	ET-TAQWA

1435/2014

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

UVOD

Hvala i zahvala Uzvišenom Allahu, dželle še'nuhu, Koji sve u mjeri stvori i odredi, Koji mu'mine Pravim putem uputi, a kafirima bolnu kaznu priredi.

Neka su salavat i selam na Njegovog odabranog roba i Poslanika, Muhammeda Ibn Abdullaha, sallallahu alejhi ve sellem, na one koji su se prihvatili Njegove upute, koji se drže Sunneta i na sve sljedbenike do Sudnjega Dana.

Svemogući Allah je, iz neizmjerne milosti prema svojim robovima, puteve dobra učinio lahkim i za malo truda obećao im veliku nagradu, kako bi nadoknadili propušteno i kako bi grijeha zamijenili dobrim djelima.

U određenim danima se, za ista djela, dobija mnogo veća nagrada nego u drugim prilikama. Nazovimo to "Sezonom dobra".

Jedna od sezona ibadeta u kojoj se dobra djela mnogostruko nagrađuju zasigurno je mjesec Ramazan, u kome je Allah, azze ve dželle, spustio Kur'an, u kome je noć koja je vrednija od hiljadu drugih noći, u mjesecu u kome Allah svake noći oslobađa svoje robove od vatre, u kome je toliko blagodati i dobrih dijela da je to teško pobrojati.

Također, ovo je mjesec u kome su muslimani jedni spram drugih najbliži, mjesec u kome muslimani pomažu jedno druge na razne načine: putem potpomaganja u ibadetu, putem ugošćavanja, iftarima i na kraju putem ZEKATU-L-FITRA/VITARA, koje izdvajaju

muslimani svojoj braći koji su u potrebi kako bi na dan bajram svi bili radosni i sretni.

Sve spomenuto nije ništa drugo do znak čista srca i poštivanja Allahovi granica, u tome kontekstu kazao je Allah, azze ve dželle: "Pa ko poštiva Allahove propise – to je znak čestita srca." (Prijevod značenja sura El-Hadždž, ajet broj 32).

Uzvišeni Allah propisao je da se na koncu ovog mjeseca, prije Bajram-namaza, izdvoji Sadekatu-l-Fitr (Zekatu-l-Fitr, Vitre).

Stoga ćemo govoriti o mudrosti, vrsti, količini, vremenu obaveznosti, izdvajanju i udjeljivanju, mjestu i propisima vezanim za Sadekatu-l-Fitr/Vitre.

PROPIS (AR. HUKM) SADEKATU-L-FITR/VITRE

Što se tiče propisa, Sadekatu-l-Fitr/Vitre je obaveza koju je propisao Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i koju moraju izvršiti svi muslimani.

Shodno tome, ono što Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredi ili učini obaveznim, ima isti status kao i ono što Uzvišeni Allah naredi ili učini obaveznim.

Kaže Uzvišeni Allah: "Onaj ko se pokorava Poslaniku, pokorava se i Allahu; a onaj ko glavu okreće – pa Mi te nismo poslali da im čuvar budeš." (Prijevod značenja sura En-Nisa', ajet broj 80.)

"Onoga ko se suprotstavi Poslaniku, a poznat mu je pravi put, i koji pođe putem koji nije put vjernika, pustit ćemo da čini šta hoće, i bacit ćemo ga u Džehennem – a užasno je on boravište!" (Prijevod značenja sura En-Nisa', ajet broj 115.)

"Ono što vam Poslanik da, to uzmite, a ono što vam zabrani, ostavite; i bojte se Allaha jer Allah, zaista, strahovito kažnjava." (Prijevod značenja sura El-Hašr, ajet broj 7.)

KO JE OBAVEZAN DATI SADEKATU-L-FITR/VITRE?

Sadekatu-l-Fitr/Vitre je obaveza svakom muslimanu, sve jedno bio on maloljetan ili punoljetan, muškarac ili žena, slobodnom ili robu.

Abdullah Ibn Omer, radijallahu anhuma, rekao je: “Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je Sadekatu-l-Fitr/Vitre u ramazanu, četiri pregršti datula ili ječma, za svakog roba i slobodnog, muškarca i ženu, maloljetnog i punoljetnog muslimana.” (Muttefekun alejhi.)

Sadekatu-l-Fitr/Vitre nije obavezno izdvajati za plod u majčinoj utrobi, ali ako se izdvoji dobrovoljno, u tome nema smetnje.

Vođa pravovjernih Osman, radijallahu anhu, imao je običaj izdvajati Sadekatu-l-Fitr/Vitre i za dijete u majčinoj utrobi.

Musliman je obavezan izdvojiti Sadekatu-l-Fitr/Vitre za sebe, ali i za one koje je obavezan izdržavati: supruga i bližnji, ako oni nisu u stanju da izdvajaju sami za sebe, ali ako su u stanju, preče je da sami za sebe izdvoje, jer su i oni time obavezani u osnovi.

Osoba koja nema imetka, nije obavezna izdvojiti Sadekatu-l-Fitr/Vitre, ali osoba koja posjeduje imetak koji prelazi preko onoga što joj je potrebno za troškove u danu i noći Bajrama obavezna je izdvojiti Sadekatu-l-Fitr/Vitre, ali ako ne posjeduje dovoljno sredstava, onda će izdvojiti barem četiri pregršti (namirnica), shodno riječima Uzvišenog: “Zato se Allaha bojte koliko god možete, i slušajte i pokoravajte se i milostinju udjeljujte – za svoje dobro. A oni koji budu sačuvani gramzljivosti, bit će ti koji će uspjeti” (Prijevod značenja sura Et-Tegabun, ajet broj 16.)

Kao i u riječima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: “Ako vam nešto naredim, uradite to koliko ste u stanju.” (Muttefekun alejhi.)

MUDROST PROPISIVANJA SADEKATU-L-FITR/VITARA?

Što se tiče mudrosti propisivanja Sadekatu-l-Fitr/Vitre, više je nego očita, jer je Sadekatu-l-Fitr/Vitre dobročinstvo prema siromasima, koje im olakšava da zajedno sa bogatašima podijele sreću i veselje u danima Bajrama, bez potrebe da traže od drugih. Udjeljivanjem Sadekatu-l-Fitr/Vitre do izražaja dolazi svojstvo plemenitosti i jednakosti, i čišćenje postača od manjkavosti, grijeha i ružnih postupaka koje je uradio u toku posta.

Sadekatu-l-Fitrom/Vitrama također se javno ispoljava zahvala Allahu na blagodati kojom je počastio one koji su ispostili, u namazu proveli i raznim dobrim djelima ispunili mjesec Ramazan.

Od Ibn Abbasa, radijallahu anhuma, prenosi se da je rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je Sadekatu-l-Fitr/Vitre kao čišćenje za postača od ružnih postupaka i grijeha, i kao hrana za siromaha. Onaj ko Sadekatu-l-Fitr/Vitre izdvoji prije Bajram-namaza, bit će mu primljen, a onaj ko ga izdvoji nakon Bajram-namaza, brojat će se kao obična sadaka." (Hadis bilježe Ebu Davud i Ibn Madže.)

U ČEMU SE DAJE SADEKATU-L-FITR/VITRE?

U osnovi Sadekatu-l-Fitr/Vitre se daje isključivo u namirnicama.

Što se tiče vrste namirnica koju je obaveza izdvojiti, misli se na namirnice koje u ishrani koriste ljudi, kao: datule, pšenica, riža, suhe grožđice, brašno, leća dr.

U dva Sahiha prenosi se od Ibn Omera, radijallahu anhuma, da je rekao: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio je u svrhu Sadekatu-l-Fitr/Vitre u ramazanu izdvojiti četiri pregršti datula ili ječma."

To zato što je ječam u to vrijeme bio osnovna hrana, kao što kaže Ebu Seid El-Hudri, radijallahu anhu: “Za vrijeme Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na dan Bajrama izdvajali smo četiri pregršti hrane, a hrana nam je bila: ječam, suhe grožđice, suha pavlaka, i datule.” (Hadis bilježi imam Buhari).

U ČEMU NIJE DOZVOLJENO DATI SADEKATU-L-FITR/VITRE

Sadekatu-l-Fitr/Vitre nije dozvoljeno izdvajati u hrani za stoku, jer je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, propisao Sadekatu-l-Fitr/Vitre kao hranu za siromahe, a ne za stoku.

Također, neispravno je da se izdvaja u odjeći, prekrivačima, posuđu, namještaju, i svemu drugom mimo hrane, jer je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da se izdvoji u prehranbenim namirnicama, stoga nije dozvoljeno da se izdvaja suprotno onome što je odredio Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

Također, neispravno je izdvajati i novac u vrijednosti hrane, zato što je to suprotno naredbi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Vjerodostojno se prenosi od njega, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao: “Ko uradi djelo koje nije u saglasnosti sa našom vjerom, bit će mu odbijeno – odbačeno”, a u drugoj predaji: “Ko u našu vjeru uvede ono što nije od nje, bit će mu odbijeno – odbačeno.” (Hadis bilježi imam Muslim).

MOŽE LI SE SADEKATU-L-FITR/VITRE DATI U NOVCU?

Kada je u pitanju izdvajanje Sadekatu-l-Fitra/Vitara u novčanoj protuvrijednosti islamski učenjaci po tom pitanju imaju tri mišljenja:

1. Dozvoljeno je u svakom slučaju. Ovog je stava imam Ebu Hanife, imam Sevri, Omer Ibn Abdu-l-Aziz, Hasan El-Basri.

2. Nije dozvoljeno ni u kom slučaju. Ovog je stava imam Malik i imam Šafija.

3. Nije dozvoljeno izuzev ako se u potrebi za time. Ovog je stava imam Ahmed. (Pogledaj: Medžmu'ul-Fetava, 25/46., El-Mugni, 2/671.)

Šejhu-l-islam Ibn TejmijE, rahmetullahi alejhi, kaže: "Izdvajanje zekata u novčanoj protuvrijednosti bez ikakve potrebe niti zbog nekog većeg interesa je zabranjeno... Ali, ako je u pitanju neka potreba ili veći interes ili pravda onda je dozvoljeno izdvojiti ga u novčanoj protuvrijednosti..." (Medžmu'ul-Fetava, 25/83.)

No, kao što smo kazali osnova je da Sadekatu-l-Fitr/Vitre nije dozvoljeno izdvajati u novcu i zato što je to suprotno postupku ashaba, radijallahu anhum, koji su izdvajali četiri pregršti hrane, a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Oporučujem vam moj Sunnet – praksu, i Sunnet ispravnih, upućenih, halifa nakon mene", ali i zato što je Sadekatu-l-Fitr/Vitre ibadet za koji je tačno određeno kojom se vrstom (namirnica) postiže, stoga je neispravno izdvajati Sadekatu-l-Fitr/Vitre u drugoj vrsti (namirnica) isto kao što je i neispravno izdvajati mimo tačno određenog vremena.

KOLIKU KOLIČINU NAMIRNICA IZDVOJITI ZA SADEKATU-L-FITR/VITRE?

Što se tiče količine, obavezno je izdvojiti četiri pregršti po mjeri Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, čija težina iznosi dva kilograma i četrdeset grama (2,40 kg) kvalitetne pšenice, stoga onaj ko želi da zna tačnu zapreminu četiri pregršti Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, neka izvaga dva kilograma i četrdeset grama dobre pšenice i stavi u posudu, koju

će ta kilaža napuniti do vrha, i neka onda sa tom posudom mjeri šta hoće.

U KOJE VRIJEME SE DAJE SADEKATU-L-FITR/VITRE?

Što se tiče vremena, Sadekatu-l-Fitr/Vitre postaje obavezan nakon zalaska sunca u noći uoči Bajrama.

Stoga, onome ko dočeka taj trenutak postaje obavezno izdvajanje Sadekatu-l-Fitr/Vitre, a onome ko ne dočeka, nije obavezno. Dakle, ako bi čovjek umro čak i nekoliko minuta prije zalaska sunca, ne bi bilo obavezno za njega izdvojiti Sadekatu-l-Fitr/Vitre, a ako bi umro nekoliko minuta nakon zalaska sunca, u tom slučaju bilo bi obavezno izdvojiti njegov Sadekatu-l-Fitr/Vitre.

Ako bi se dijete rodilo nekoliko minuta nakon zalaska sunca, ne bi bilo obavezno izdvojiti za njega Sadekatu-l-Fitr/Vitre, nego samo pohvalno kao što smo spomenuli, ali ako bi se rodilo nekoliko minuta prije zalaska, bilo bi obavezno izdvojiti za njega.

Zalazak sunca u noći uoči Bajrama je vrijeme kada Sadekatu-l-Fitr/Vitre postaje obaveznim, jer se time prekida ramazanski post, i zato je nazvan "sadekatu-l-fitr" od riječi ar. 'el-fitr' (jesti, mrsiti se), tako da je ovaj propis s tim povezan.

Što se tiče vremena izdvajanja i podjele, postoje dva vremena: **POHVALNO I DOZVOLJENO VRIJEME.**

1. Pohvalno vrijeme je na bajramsko jutro, ali prije obavljanja Bajram-namaza, radi predaje koja se navodi kod Buharije u Sahihu od Ebu Seida El-Hudrija, radijallahu anhu, da je rekao: "Za vrijeme Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na dan Bajrama izdvajali smo četiri pregršti hrane", i radi predaje od Ibn Omera, radijallahu anhuma, u kojoj stoji da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da se Sadekatu-l-

Fitr/Vitre podijeli prije odlaska ljudi na Bajram-namaz. (Hadis bilježi imam Muslim).

Otuda je bolje malo odgoditi klanjanje Bajram-namaza kako bi ljudi imali više vremena za podjelu Sadekatu-l-Fitr/Vitre.

2. Dozvoljeno vrijeme je dan ili dva prije Bajrama. U Sahihu Buharije prenosi se od Nafije da je rekao: "Ibn Omer je izdvajao Sadekatu-l-Fitr/Vitre za malog i velikog, čak je izdvajao i za svoju djecu. Davao ga je onima koji su željeli da ga prime, a bilo bi im uručivano dan ili dva dana prije prekida posta."

DA LI JE DOZVOLJENO ODGODITI SADEKATU-L-FITR/VITRE NAKON BAJRAM-NAMAZA?

Nije dozvoljeno odgađati davanje sadekatul-fitra nakon bajram-namaza, a u slučaju da čovjek neopravdano odgodi davanje Sadekatu-l-Fitra/Vitara, ne bi mu bilo primljeno, zato što je taj postupak suprotan naredbi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a prethodio je hadis Ibn Abbasa, radijallahu anhuma, da će onome koji udijeli prije namaza biti primljeno kao sadekatul-fitr, a onom koji udijeli nakon namaza kao obična sadaka.

Međutim, ako bi odgodio sa opravdanim razlogom, onda nema smetnje, i to se tretira kao kada bi bio na putovanju bez ičega što može izdvojiti u svrhu Sadekatu-l-Fitra/Vitara, ili ako ga izdvoji, nema kome udijeliti, ili ga obavijest o nastupu Bajrama iznenadi tako da nije u mogućnosti udijeliti prije Bajram-namaza, ili angažira neku osobu da ona za njega udijeli pa ta osoba zaboravi.

Dakle, u navedenim slučajevima nema smetnje da se Sadekatu-l-Fitr/Vitre podijeli nakon Bajrama, jer postoji opravdanje za odgodu podjele.

ŠTA AKO NE NAĐEM OSOBU KOJOJ SAM NAUMIO DATI SADEKATU-L-FITR/VITRE?

Obaveza je da Sadekatu-l-Fitr/Vitre stigne do onoga ko ga zaslužuje prije bajram-namaza. Ako čovjek naumi da Sadekatu-l-Fitr/Vitre dadne nekoj osobi, pa ne bude u mogućnosti da je pronađe, u tom slučaju dat će drugoj osobi koja ga zaslužuje, i neće odgađati podjelu preko propisanog vremena.

SMIJE LI SE SADEKATU-L-FITR/VITRE POSLATI U DRUGA MJESTA?

Što se tiče mjesta, podijelit će ga siromasima koji žive u njegovom mjestu boravka, u vremenu kada je obavezan udijeliti, svejedno boravio tu privremeno ili stalno, a dozvoljeno je poslati Sadekatu-l-Fitr/Vitre u druga mjesta u kojima žive muslimani, pogotovo ako su časna mjesta kao Mekka i Medina, ili su siromasi koji u njima žive potrebniji.

Ako živi u mjestu u kojem nema osoba kojima je potrebno dati Sadekatu-l-Fitr/Vitre, ili ih on ne zna, zadužit će nekoga da podijeli za njega u mjestu gdje ima potrebnih.

KOME SE DAJE SADEKATU-L-FITR/VITRE?

Islamski učenjaci se razilaze po ovom pitanju na dva mišljenja:

1. Sadekatu-l-Fitr/Vitre se može dati bilo kojoj od osam kategorija ljudi spomenutih u ajetu o zekatu.

Allah Uzvišeni, kaže: "Zekat pripada samo siromasima i nevoljnicima, i onima koji ga skupljaju, i onima čija srca treba pridobiti, i za otkup iz ropstva, i prezaduženima, i u svrhe na

Allahovom putu, i putniku-namjerniku. Allah je odredio tako! Allah sve zna i mudar je." (Prijevod značenja sura Et-Tewba, ajet broj 60.)

Ovo je stav većine islamskih učenjaka za razliku od pravnik malikijske pravne škole.

2. Sadekatu-l-Fitr/Vitre se može dati samo siromasima. Ovo je stav malikijske pravne škole kao i šejhu-l-islama Ibn Tejmijje, rahmetllahi alejhi. (Pogledaj: Sahihu Fikhi-l-Sunneh, Ibnu-l-Sejjid Salim, 2/85.)

Najbolje je da se Sadekatu-l-Fitr/Vitre izdvoji za siromaha dotičnog mjesta i da bude udijeljen direktno od strane vlasnika, bez opunomoćivanja.

Ako bi se desilo da čovjek živi u mjestu gdje ne može naći muslimana siromaha, tada nema zapreke da to pošalje u neko drugo mjesto ili da opunomoći nekoga u drugom mjestu ili državi ko će umjesto njega da izdvoji Sadekatu-l-Fitr/Vitre.

KOLIČINA KOJA SE IZDVAJA KAO ZEKATU-L-FITR/VITRE?

ARTIKAL KOJI SE IZDVAJA	KOLIČINA U GRAMIMA
BRAŠNO	2000
PŠENICA	2040
KUSKUS	1800
DATULE (HURME)	1800
RIŽA	2300
LEĆA	2100
GRAŠAK	2240
GROŽĐICE	1640

SAVREMENA PITANJA KOJA SE VEŽU ZA SADEKATU-L-FITR

KOME JE DOZVOLJENO DATI ZEKAT I ZEKATU-L-FITR?

PITANJE:

Ja sam žena koja je udata i živim sa mužem na zapadu, no moja majka ne živi na zapadu i nema primanja, pa da li mi je dozvoljeno da Zekat izdvojim i pošaljem svojoj majci?

ODGOVOR:

Hvala Allahu, azze ve dželle, koji je Sam odredio kako i kome da se podijeli Zekat.

Neka je salavat i selam na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je postupio shodno volji Allaha, azze ve dželle, neka je salavat i selam na Njegovu časnu porodicu, ashabe, tabine i sve sljedbenike do Sudnjeg dana.

Zekat je pravo muslimana spomenutih u slijedećem ajetu i ne pripada drugom osim njima:

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۖ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ [٩:٦٠]

"Zekat pripada samo siromasima i nevoljnicima, i onima koji ga skupljaju, i onima čija srca treba pridobiti, i za otkup iz ropstva, i prezaduženima, i u svrhe na Allahovom putu, i putniku. Allah je odredio tako! – A Allah sve zna i mudar je." (Prijevod značenja sura At-Tawba, ajet broj 60).

Kada su licemjeri počeli s prigovarenjem Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi sa njegovom raspodjelom zekata muslimanima,

Allah, dželle we 'ala, je objavio ovaj ajet u kome objašnjava da je On taj koji raspodjeljuje Zekat i da niko drugi nema prava to učiniti osim Njega, pa makar to bio neki vladar ili učenjak jer su oni ljudi koji mogu potpasti pod svoje strasti i prohtjeve te da ne podijele pravedno.

Ajet je jasan i u njemu su određene grupe muslimana kojima pripada Zekat i ovim su ajetom upropašćeni prohtjevi munafika koji su za sebe tražili lavovski dio zekata.

Prenosi se da je neki čovjek došao Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao mu: "Daj mi dio Zekata."

Poslanik mu na to odgovori: "Allah se nije zadovoljio sa odlukom ni jednog vjerovjesnika niti kojeg drugog u pogledu Zekata, pa je On sam presudio i podijelio ga na osam dijelova. Zato, ako pripadaš jednoj od tih kategorija dobićeš svoje pravo." (Hadis prenosi Ebu Davud).

Iz hadisa se vidi da je islam posvetio posebnu pažnju pravednoj raspodjeli Zekata.

Islamski učenjaci su složni da nije dozvoljeno dati Zekat (a također ni Zekatu-l-Fitr) osobama koje su inače pod skrbništvom čovjeka odnosno osobama koje je dužan da izdržava svakodnevno kao što su roditelji (a njima se pridružuju djedovi i nane) i djeca.

Prenosi se od imam Malika, rahmetullahi alejhi, da je kazao: "Zekat se ne daje nikome od bližnje rodbine koju je čovjek ionako dužan da izdržava." (Pogledati El-Mudevvene 1/344).

Rekao je imam Šafija, rahmetullahi alejhi: "Zekat se ne daje ocu, majci, djedu a niti neni." (Pogledati El-Umm 2/87).

Rekao je Ibn Kudame, rahmetullahi alejhi: "Zekat (Sadekatu-l-Fitr) se ne daje roditeljima pa čak niti onima iznad njih tj. djedu i neni,

a također ne daje se djeci pa čak i onima ispod njih." (Pogledati El-Mugni 2/509).

Rekao je Ibn Munzir, rahmetullahi alejhi: "Složni su islamski učenjaci da Zekat nije dozvoljeno dati roditeljima, a sam čovjek biva obavezan (prisiljava se) da izdržava svoje roditelje, dok također razlog više koji zabranjuje izdvajanje Zekata roditeljima što bi to u praksi bilo kao da daje Zekat sam sebi (jer se korist toga Zekata opet vraća njemu bilo kroz Miraz ili neki drugi način)."

Upitan je Šejh Ibn Usejmin, rahmetullahi alejhi, o propisu davanja Zekata rodbini, odnosno bližnjim članovima porodice (Fukarama), pa je kazao: "Dozvoljeno je dati Zekat i Zekatu-l-Fitr siromašnim članovima uže porodice (fukarama od rodbine), naprotiv izdvajanje Zekata bližnjim siromašnim članovima porodice i rodbine je bolje i preče od davanja drugima jer je to ustvari sadaka i spajanje (održavanje) rodbinski veza.

Sve ovo rečeno je dozvoljeno al pod šartom da to nije smicalica kojom se želi sačuvati imetak kako bi ostao u krugu porodice ili kako bi davalac imao neku korist koja se njemu opet vraća, kao recimo čovjek koji ne želi da izdržava redovno članove svoje porodice i kada dođe vrijeme Zekata on to nijeti njima da dadne – ovo nije dozvoljeno i nije halal.

No, ako je slučaj da čovjek nije obavezan izdržavati osobu kojoj daje Zekat onda nema smetnje da tako postupi, naprotiv kako smo kazali njemu je bolje da bližnjima dadne jer je to sadaka i održavanje rodbinskih veza shodno hadisu Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u kome stoji: "Sadaka data bližnjem je ustvari milostinja i održavanje rodbinskih veza (spajanje)."

Te shodno rečenom, nije tebi sestri dozvoljeno da Zekat daješ i šalješ svojoj majci jer si ti ionako dužna da se brineš i izdržavaš svoju majku.

Molim Allaha, azze ve dželle, da ti podari halal imetak kojim ćeš da vodiš brigu o svojim bližnjim članovima porodice. AMIN

A Allah najbolje zna.

DA LI JE DOZVOLJENO DATI ZEKATU-L-FITR PORODICI ŽENE AKO SU ONI U POTREBI?

PITANJE:

Da li je dozvoljeno dati Zekatu-l-Fitr porodici (familiji) supruge ako su oni u potrebi za tim?

ODGOVOR:

Hvala Allahu, azze ve dželle, koji je učinio da muslimani imaju obavezu da suosjećaju i potpomažu jedni druge, neka je salavat i selam na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je svojim primjerom najbolje pokazao kako i na koji način čovjek treba da se ophodi prema porodici, ashabima (drugovima), komšijama, društvu i sredini u kojoj je živio.

Također, neka je salavat i selam na Njegovu časnu porodicu, ashabe, tabine i sve sljedbenike do Sudnjeg dana.

Sadekatu-l-Fitr ili Zekatu-l-Fitr je propisan kako bi postače očistio od pogrdnog i nepristojnog govora, i da bi se pomogla sirotinja kako ne bi bili primorani da traže milostinju na dan Bajrama.

Zekatu-l-Fitr se daje FUKARI (SIROMASIMA) i MISKINIMA (NEVOLJNICIMA).

Fukara je osoba koja ima nešto od imetka al mu to nije dovoljno, dok Miskin je osoba koja nema ništa od imetka, shodno riječima Ibn Abbasa, radijallahu anhuma: "Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je propisao sadekatu-l-fitr kako bi se postači očistili od pogrdnog i nepristojnog govora, i da bi se nahranila sirotinja."

(Hadis bilježe Ebu Davud pod brojem 1609, a Sahihom ga je ocjenio šejh Albani).

To je obavezna dužnost (Vadžib) za svakog muslimana i muslimanku, starog i mladog, slobodnog i roba, shodno hadisu kojeg prenosi Omer, radijallahu 'anhu, u kojem se kaže: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je propisao sadekatu-l-fitr u Ramazanu u vidu jednog sa'a (mjera od četiri pregršta) hurmi ili pšenice za svakog muslimana i muslimanku, slobodnog i roba, starog i mladog, i naredio je da se dadne prije odlaska na (bajram) namaz". (Hadis je muttefekun 'alejhi).

Također je poželjno dati sadekatu-l-fitr za još nerođeno dijete.

Musliman je obavezan dati sadekatu-l-fitr za sebe kao i za one koji su pod njegovim skrbništvom, kao što su žena, djeca...

I nije obavezan izdvajati osim od viška svojih potreba, i potreba onih koji su pod njegovim skrbništvom, koje su mu dovoljne za dan bajrama i noć uoči bajrama.

Tako, ukoliko se desi da je porodica (familija) supruge (žene) siromašna odnosno ako potpadaju pod kategoriju Fukara Ve Mesakin onda nema smetnje da se njima izdvoji i dadne sadekatu-l-fitr, naprotiv dati njima u takvoj situaciji je bolje i preče zbog blizine i prava koje imaju zbog toga što je žena od njih, odnosno zbog časti i pažnje spram žene i dobročinstva prema njenim bližnjima.

Rekao je Šejh Ibn Usjemin, rahmetullahi alejhi, u fetvama "Nuru Ala Ed-Derb" pod brojem 628: "Nema sumnje da familija žene (punac, punica, šura, svastika...) imaju pravo kod čovjeka (zeta) što nemaju drugi koji nisu iz navedenih kategorija."

I na kraju molim Allaha, azze ve dželle, da tebi upiše dotično djelo kao Sadaku (milostinju) a također da ti bude upisana nagrada

održavanja i spajanja rodbinski veza jer je konkretno u ovom slučaju obe ove stvari obuhvaćene. AMIN

A Allah najbolje zna.

Neka je svaka hvala Allahu, subhanehu ve te'ala, s čijom blagodati završavaju se sva dobra djela! Neka je salavat i selam na Njegovog roba i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, na njegovu porodicu, supruge, potomke, sve ashabe i sve koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana. Molim Te, Uzvišeni Allahu, da ovaj trud učiniš iskrenim radi Tvoga Plemenitog lica i da njime okoristiš Svoje robove. Slavljen neka si Ti, Gospodaru moj, i hvaljen. Nema istinskog boga osim Tebe. Od Tebe oprosta tražim i Tebi se kajem.

Safet Suljić

Riyad

26.09.1435 – 24.07.2014

NAŠA IZDANJA:

- AJVATOVICA – BOGUMILSKA OSTAVŠTINA I NOVOTARSKA TRADICIJA
- AŠURA - DAN MUSAOVA IZBAVLJENJA I VID MU'MINSKE ZAHVALNOSTI I POKORNOSTI
- ČISTOĆA SVAKOG MUSLIMANA I MUSLIMANKE
- DA LI U ISLAMU POSTOJI LIJEPA NOVOTARIJA
- DEDŽDŽAL - NAJVEĆE ISKUŠENJE UMMETA
- DŽEMAT – ŠTA SE PODRAZUMIJEVA POD POJMOVOM DŽEMAT
- I'TIKAF – PROPISI I VRIJEDNOST I'TIKAF
- KO SU ASHABI RADIJJALLAHU ANHUM
- KO SU EHLU SUNNE VE-L-DŽEMAT I KO JE TO POTPOMOGNUTA SKUPINA
- MEVLUD OPASNA NOVOTARIJA
- NAJBOLJA DOVA - DOVA NA DAN AREFATA
- ODAZIVAM TI SE GOSPODARU, ODAZIVAM!
- OPASNOST PRAKTIKOVANJA NEVJERNIČKIH PRAZNIKA
- OPASNOST SLIJEĐENJA STRASTI I NOVOTARIJA
- POST ALLAHOVA POSLANIKA
- PRAKTIČAN PRIMJER KAKO SE PIŠE VASIJJET
- KAKO OBAVITI NAMAZ NA STOLICI - PROPISI, UPUTE I NAČIN OBAVLJANJA
- PROPIS I OTKUP ZAKLETVE
- PROPIS SEHVI SEDŽDE
- RAZILAŽENJE MEĐU UČENJACIMA
- SIHR, UROK, ŠEJTANI I DŽINI - ŠERIJATSKI TRETMAN I LIJEČENJE
- SVOJSTVA I OSOBINE ŽIDOVA
- ŠERIJATSKI HIDŽAB (DŽILBAB)
- ŠERIJATSKI PROPISI VEZANI ZA SAOBRAĆAJNE NESREĆE
- TEWBA – POKAJANJE – PROPISI I NJENA STVARNOST
- VASIJJET - ŠERIJATSKA OPORUKA
- VJERODOSTOJNE DOVE KOJE JE ALLAHOV POSLANIK UČIO POSLIJE POČETNOG TEKBIRA A PRIJE FATIHE
- VRIJEDNOST POSTA ŠEST DANA ŠEVALA
- ZEKAT (ZEKATU-L-MAL I ZEKATU-L-FITR)
- ZEM ZEM VODA NAJBOLJA VODA NA LICU ZEMLJE
- IZGUBLJENI NAMAZ – SABAH NAMAZ
- RAD I ZAPOŠLJAVANJE ŽENE U SVJETLU ISLAMA
- 7 U HLADU ARŠA – POSTER
- HARAM (ZABRANJENI) HIDŽAB – POSTER
- ISTIHARA NAMAZ - PRAKTIČAN NAČIN OBAVLJANJA – POSTER
- KOJOJ SKUPINI PRIPADAŠ – POSTER
- MESH - POTIRANJE PO MESTVAMA I ČARAPAMA – POSTER
- NAMAZ I OBAVEZA PORAVNAVANJA (POPUNJAVANJA) SAFOVA – POSTER
- NEPOŽELJNE I HARAM FRIZURE – POSTER
- PRAKTIČAN PRIMJER KAKO OBAVITI NAMAZ – POSTER
- PRESTANI SE EKSPONIRATI – NIKO NE ŽELI VIDJETI VAŠ UNUTRAŠNJI VEŠ! – POSTER

Sadržaj:

UVOD.....	3
PROPIS (AR. HUKM) SADEKATU-L-FITR/VITRE.....	4
KO JE OBAVEZAN DATI SADEKATU-L-FITR/VITRE?.....	5
MUDROST PROPISIVANJA SADEKATU-L-FITR/VITARA?	6
U ČEMU SE DAJE SADEKATU-L-FITR/VITRE?	6
U ČEMU NIJE DOZVOLJENO DATI SADEKATU-L-FITR/VITRE	7
MOŽE LI SE SADEKATU-L-FITR/VITRE DATI U NOVCU?.....	7
KOLIKU KOLIČINU NAMIRNICA IZDOJITI ZA SADEKATU-L-FITR/VITRE?.....	8
U KOJE VRIJEME SE DAJE SADEKATU-L-FITR/VITRE?	9
DA LI JE DOZVOLJENO ODGODITI SADEKATU-L-FITR/VITRE NAKON BAJRAM-NAMAZA? ...	10
ŠTA AKO NE NAĐEM OSOBU KOJOJ SAM NAUMIO DATI SADEKATU-L-FITR/VITRE?	11
SMIJE LI SE SADEKATU-L-FITR/VITRE POSLATI U DRUGA MJESTA?	11
KOME SE DAJE SADEKATU-L-FITR/VITRE?	11
SAVREMENA PITANJA KOJA SE VEŽU ZA SADEKATU-L-FITR	13
KOME JE DOZVOLJENO DATI ZEKAT I ZEKATU-L-FITR?.....	13
DA LI JE DOZVOLJENO DATI ZEKATU-L-FITR PORODICI ŽENE AKO SU ONI U POTREBI?....	16
NAŠA IZDANJA:.....	19

